

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendium Qvæstionvm Regvlarivm R. admodum P.
Emanuelis Roderici Lusitani, S. T. Lectoris Prou. S. Iacobi
Reg. Obseru. Ordin. Mino. Diffinitoris**

Rodrigues, Manuel

Lvgdvni, 1621

Conseruatores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41743

CONSERVATORES. 95
dicantium Moniales suas velare
nisi hoc habeant ex concessione Pa-
pæ. *art. 2.*

Quæ non est virgo materialiter,
id est, quæ peccato mortali passa est
apertionem claustrum, vel pollutionem
sine apertione, secundum omnes
grauiter peccat petendo consecra-
tionem; tamen non tenetur se dif-
famare, cum illud sit iuris Canonici
art. 3.

CONSERVATORES.

DE iure positiuo conseruator
tentatorum, seu iniurias pa-
tientium vt pupillorum, viduarum
& aduenarum, aliarumque misera-
bilium personarum, est Princeps,
Rex, Imperator, & isti quidem sunt
ordinarij, *tom. 1. quæst. 65. art. 1.*

Alij sunt conseruatores non or-
dinarij, Iudices videlicet delegati,
qui morte concedentis, extinguuntur.
ibid.

Solus Papa potest Iudices Con-
seruatores cõcedere, nec alios quam
Episcopos, Abbates, & in Ecclesia-
stica dignitate constitutos. *art. 2.*

Plurimi dicunt Prælatos Minores
per *Clementinam* exiuit, prohibitos
esse

esse

esse ne possint constituti Conseruatores aliorum Ordinum, quod non videtur verum; sed bene per generales cōstitutiones ob indecentiam, cū eiusmodi munus, sine iuridico litigio, & dispensatione rerum temporalium, non possit exerceri, *art. 3.*

Requisiti à Fratibus vt Conseruatorum ministerium acceptēt pro subleuatione grauaminis sibi illati, idque recusantes, mortaliter peccant, excommunicaturque per *lulum I l. art. 4.*

Nominato in aliqua causa à Fratibus Conseruatore vno, non potest à dictis Fratibus post eadem causa alia persona nominari, etiam ipso Iudice nominato consentiente, nisi vel infirmitate, vel alia iusta causa illum contingeret impediri, aut si nollet, vel malitiosè in eo procederet. *art. 5.*

Quilibet tamen Conseruatorum, & Iudicum præfatorum potest prosequi articulum per alium inchoatum, tametsi inchoans nullo Canonico impedimento præpeditus sit, iuxta priuilegium Patribus Societatis

CONSERVATORES. 97

ratis concessum. Ita habetur in *Compendio Societat. ibidem.*

Conseruatores electi, virtute conseruatoriarum Religiosis concessarum, licet sint iudices delegati; eorum tamen delegatio, & iurisdictio morte Pontificum ipsas concedentium non expirant, quia priuilegia concessa Religiosis non sunt personalia, sed realia, quæ semper durant. *art. 6.*

Conseruatores Fratrum possunt agere in aduersarios etiam extra Diocesim degentes, & trahere ad se citationibus, modò non differit ultra tres dietas computandas à limitibus Diocesis, in qua degit citandus. Diæta autem secundum plures continet viginti leucas *articulo. 7.*

Conseruatoriæ quoad negotia cœpta non durant post quinquennium. *art. 9.*

Conseruatores fratrum, ex priuilegio *Greg. XIII.* facto Iesuitis, possunt delegare alium, qui in dignitate, vel personatu constitutus sit in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis. *art. 10.*

G Dicti

98 CONSERVATORES.

Dicti Conseruatores iure com-
muni, possunt tantum cognoscere
de notoriis iniuriis factis Fratri-
bus, & possunt cognoscere an res
sit notoria, sed inspiciendum est
quid ferat rescriptum Pontificis. *art.*
13.

Tunc dicitur manifesta iniuria
& violentia inferri, vt pateat aditus
Iudicibus, Conseruatoribus contra
laicos procedendi, Quando Mona-
sterium, & Religiosi sua possessione
perturbantur, aut eorum priuilegia,
exemptiones, & immunitates vio-
lantur, *ibidem.*

De quibus causis ciuilibus, & dam-
nis temporalibus possunt cognosce-
re, & agere Conseruatores, *vide in*
Authore, ab art. 11. ad 16.

Conseruatores Mendicantium pos-
sunt agere etiam per censuras, con-
tra quoscumque tam Ecclesiasticos,
quam seculares & Doctores Vniuer-
sitatum, licet ipsi ex priuilegio ha-
beant a Papa Conseruatores *art. 15.*
& 16.

Regulares possunt eligere Con-
seruatorem pro iniuria facta obla-
to, aut seruo manenti intra claustra
sub

CONSVETVDO. 99

sub illorum obedientia *art. 17.*

Dicti conseruatores possunt procedere sine strepitu, & figura iudicij, quemadmodum faciunt Religiosi in suis iudiciis. *art. 18.*

Conseruatores suam excedentes potestatem scienter, eo ipso per annum ab officio sunt suspensi, & lege regali priuantur naturalitate. *ar. 19.*

CONSVETVDO.

Consuetudo, est ius quoddam non scriptum, moribus, id est, assiduis actibus constitutum, quod pro lege suscipitur, cum deficit lex. *10m. 2. qu. 66. art. 1.*

Vt consuetudo iusta censeatur, necesse est primò, vt sit rationabilis, qualis esse nequit contra ius diuinum, & naturale; bene autem contra legem humanam, quam potest tollere etiam tunc, cum non constat clarè de consuetudinis iniustitia: præsumitur enim tunc quòd sit rationabilis; secus, si euidenter fuerit mala. *ibid.*

Vt consuetudo iusta censeatur, requiritur secundò, quòd sit legitimè introducta, & præscripta. Ad quod